

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kőnyomtatásban átvéve.
Egy évre ..... 16 h.
Három évre ..... 48 h.
Egy évre háshoz hordva.
Egy évre ..... 20 kor.
Három évre ..... 58 kor.
Közvetlen postán szállítva.
Egy évre ..... 24 kor.
Három évre ..... 68 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XII. évfolyam 288. szám. Nagyvárad Vasárnap, 1916 december 17.

Uj harcok elé.

Napoleon az ötödik nagyhatalomnak nevezte a sajtót, Abd — el Kader a gondolat ágyujának, Stolz Albán harctérnek, ahol az ég és föld csatája dől el. Elavult, semmit mondó elnevezések. Ma Már Pierre L'Ermite francia írónak van igaza, amikor ezt merete mondani: „Uraim, a sajtó a földi mindenhatóság.”

Valóban, földi mindenhatóság a sajtó, mert mindenütt jelen van, mindent hall és mindenbe beleártja magát. Fölemel vagy lesújt, hatalomra juttat vagy kivégez. Királyok, kancellárok és miniszterelnökök reszketnek előtte s jaj annak, aki felett megsuhogtatja félelmetes ostorát: a közvéleményt. Mert abban rejlik mindenhatóságának titka, hogy közvéleményt terem.

Ma a villamosság korát éljük. Gyorsan cselekszünk és sokat, mint a villám és mégse érünk rá semmire. Az emberiség nem talál még arra sem időt, hogy gondolkozzék. Megteszi helyette az ujság. A munkás, az iparos, a hivatalnok kezébe veszi lapját s lenyeldesi megrágtalanul a nyomtatott eszméket, melyek emésztés nélkül válnak benne vérré. Agya lassan megtelik a sajtótól teleszt eszmékkel s fonák életfölfogása, a vallást érintő ferde nézetei, egyházygylölő viselkedése, kiforgatott erkölce nem egyéb, mint tükörképe azon sajtó szellemének, mely neki jó pénzért eszméket és érzelmeket szállított. Így születik meg a világfelfogásban is a közvélemény. S ez a közvélemény rettenetes fegyver, söpör és magával ragad, mint a tornádó. Ha rossz irányba terelték, nincs az az

istentelenség, amelynek szemét ne hunyna.

Cómbes, volt francia miniszterelnök azzal dicsekedett egy ízben a francia parlamentben, hogy 40 000 katolikus templomot vett el és 17 000-nél több vallásos intézményt söpört el egymaga. De hogyan tette ő ezt a szin katolikus Franciaországban? Természetesen csakis parlamenti többséggel. De a képviselő urakat a közvélemény választotta, ezt pedig a „szabadgondolkodó” sajtó terelte a vallásüldözés medrébe. Pedig a francia katolikusok egyébként kitettek magukért, árvaházakat, kórházakat építettek, csak úgy szórták frankjait, csak jótékony célokra. Csak egyre nem ügyeltek. Nem vették figyelembe a reimsi érsek figyelmeztetését:

— Elmult az idő, midőn templomokat kellett építeni s oltárokat díszíteni virággal. Most csak egy égető föladat vár reánk: elárassítani az országot a jó sajtó termékeivel. És mert nem vették figyelembe, beteljesült rajtuk a szabadkőműves Cremieux jóslata:

— Uraim, a sajtón mulik minden. Vásárolják meg a sajtót s önöké lesz a közvélemény s a közvéleménnyel együtt az uralom az országban.

Egy független sajtó van csak: a keresztény sajtó. Aki ezt támogatja, megmenti Magyarország kereszténységét s közvéleményének hamisítatlanságát. A keresztényellenes küzdelem nyugatról megérkezik hozzánk: csak a keresztény sajtó állhat ellene, mert tiszta, független, mocsoktalan és becsületes.

Az ellenség Dobrudzsában is visszavonul.

Keleti harctér. Budapest, dec. 16. (Hivatalos.) Mackensen vezértábornagy harcvonalala. Az ellenség visszavonulása most már a dobrudzsai arcvonalra is áterjedt. Tegnap reggel a szövetségesek megkezdtek az üldözést. Buzeutól délkeletre csapataink áthaladtak Calmatuluion. Az ugyanilyen nevű várostól északra pedig elfoglalták a hegy lábát. Ez alkalommal újból 2000 foglyot szállítottunk be.

József főherceg vezérezredes hadseregharcvonalala. Az oroszok támadásai tegnap csak az Uz völgytől délre fekvő területre szorítottak. Itt Fabinyi altábornagy csapatai ellen intézett négy támadás omlott össze tüzérségi-és géppuska tüzünkben.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharcvonalala. Augosztovkánál az oroszok a vadászaink által tegnapelőtt elfoglalt árkok ellen többször, de mindig eredménytelenül támadtak. Lucktól nyugatra egy osztrák-magyar portyázó különítmény rajtaütött orosz biztosító csapatokon és szétugrasztotta azokat. Foglyokat szállítottunk be.

Olasz és délkeleti harctér. A helyzet változatlan. Höfer.

Ne törje a fejét, vegyen kézimunkát Cillernél, ez a legalkalmasabb Karácsonyi ajándék

Gobelin, Ranbein, Kelim és tüfestés, valamint filet Richelieu és Madeira munkákban a legújabb modellek. Vételkötelezettség nélkül megtekinthetők a kézimunka-osztályban

CZILLÉR IMRE NAGYARUHÁZA, NAGYVÁRAD.

Gr. Széchényi Miklós püspök és a koronázás

Istentiszteletek. Magyar királyképek.

A nagyváradai egyházmegye főpásztora, gróf Széchényi Miklós dr. püspök ma megjelent körlevelében megtette a megfelelő intézkedéseket, hogy az egyházmegye lelkész-kedő papsága minél fényesebben és méltóbban ünnepelje meg IV. Károly király és Zita királyné megkoronázásának örökké emlékeztető napját.

IV. Károly király és Zita királyné Ő Felségei megkoronázása — mondja a körlevél — december hó 30-án fog megtörténni. Nemzetünk, alkotmányunk legnagyobb ünnepe ez, amikor az apostoli királyra átszállnak a magyar szent korona jogai és a koronás király esküvel biztosítja az ő nemzetét, hogy a magyar állam alkotmányos jogrendjét, nemzetközi függetlenségét, területi épségét, valamint az állampolgárok törvényben biztosított jogait és szabadságát sértetlenül fenntartja s örökösök, hogy mások is megtartsák.

Méltó, hogy e napon az egész ország, az egész nemzet arca boruljon az Égi Király előtt és imádsággal kérje őt, hogy halmozza el áldásával apostoli királyunkat, ragyogjon fején tisztán és fényesen sz. István koronája és mutassa meg neki az igaz ösvényt, melyen atyai gondjaira bízott népeit a boldogulás útján vezetheti.

Elrendelem ezért, hogy

1. e hó 30-án a székesegyházban és az egyházmegye minden plébániái és szerzetes templomában ünnepélyes istentisztelet tartassék, melyre a polgári, katonai hatóságok és hivatalok meghivandók. A szentmise és Te Deum úgy végzendő, amint a Directorium aug. 18-án előírja, melynek s magán szent misékre vonatkozó rendelkezése is megtartandó.

2. A hívek az istentiszteletéről a szószékről előzetesen értesítendő; előtte való nap pedig az esti Urangyalára szószólító harangozás után az összes harangok meghuzásával is figyelmeztetendő.

3. A tanulójfúság vegyen részt az istentiszteleten, utána vagy más alkalmas időben minden tantáborban legyen ünnepély, amelyen az ifjúság a koronázás jelentőségéről megfelelő oktatásban részesüljön.

4. A koronázás napján lehetőleg minden lelkész és iskola nemzeti színi lobogó legyen kitűzve.

A királyi pár arcképeinek beszerzésére nézve pedig a püspöki körlevél

felhívja a lelkészek figyelmét arra, hogy a hadsegélyző hivatal IV. Károly király Ő Felsége arcképét többféle kivitelben magyar művész eredetije után a legrovidebb időn belül forgalomba kívánja

hozni azzal az intencióval, hogy ez a minden igényt kielégítő reprodukció országosan hivatalos kiadválynak tekintessék.

Kézirányban Magyarország összes hatóságaihoz bejelentéssel fordult és azt kéri, hogy a kizárólag külföldi királyképek bevásárlásától eltekintsünk és vásároljuk a Hadsegélyző Hivatal kiadványait, amelyekkel versenyképes árban, mégis az özvegy és árvaalapot gyarapító rendelkezéssel csakis művészi és magyart kíván nyújtani.

A hazafias vezető tényezők támogatása e kultur tevékenységnek annyival inkább kívánatos, mert az üzleti forgalomban napról-napra nagyobb arányban bevezetett, kizárólag ausztriai eredetű királyképek az ország összes hivatalait és hatóságait elárasztással fenyegetik.

Biharmegye közgyűlése.

Hódoló felirat a királyi párhoz.

Biharmegye hadikölcsönjegyzése.

Biharvámegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 20-án és következő napjain tartja rendez évnegyedes közgyűlést. A közgyűlés tárgysorozatának közel háromszáz pontja van, úgy hogy annak lefolytatása néhány napot vesz igénybe.

Legfontosabb tárgya a közgyűlésnek Biharvámegye közönségének hódoló felirata Károly királyhoz és felséges nejehez, Zita királynéhoz a koronázás alkalmával. Régi hagyomány a vármegyeházán, így volt ez 1867-ben is, hogy hódolatát elsőként mutatja be a koronás királyi párnak.

Ez a közgyűlés határozza el azt is, hogy Biharvámegye az ötödik hadikölcsönből mennyit jegyezzen. Az Országos Központi Hitelszövetkezet útján a vármegye a gyámpezter terhére eddig már 400.000 koronát jegyzett s az állandó választmány ezenkívül még egy nagyobb összeg jegyzését ajánlja a közgyűlésnek, mely a jegyzők nyugdíjalpját terhelné.

A tárgysorozat egyik pontjaként szerepel a megüresedett tisztii állások betöltése. Itt legnagyobb érdeklődésre tarthat számot a tenkei főszolgabíró állás betöltése.

Ez állásra dr. Pognár Ernő eddigi helyettes főszolgabíró és Darabant Endre szolgabíró pályáznak. Bár mindketőnek nagy esélye van. Dr. Pognár megválasztása valószínűbbnek látszik.

A törvényhatósági átiratok közül Debrecen városnak a Sacharia szabadforgalomba

hozatala érdekében, valamint Győr vármegye átirata kelthet nagyobb érdeklődést, melyben a bőrből készült lábbeli maximálásának pártolását kéri. Értesülésünk szerint mindkét feliratot hasonló szellemben javasolja pártolni az állandó választmány.

Ez a közgyűlés dönt néhány kérvény felett is. Balog Elemér újabb három havi szabadságot, dr. Mórócz Ernő vármegyei t. főorvos nyugdíj jogosultságát kéri megállapítani, dr. Kassay Kálmán járásorvos pedig szolgálati idejének a nyugdíjba való teljes beszámítását kéri.

A községi ügyek tárgysorozatánál jellemző s mindig vissza visszatérő refrén az, hogy minden községnél akad kérelmező, aki drágasági pólók, segély. jutalom engedélyezését, kiutalását kéri a megyétől.

A hatalmas vármegye bizonyára tekintettel is lesz a nehéz időkre, amikor a kisemberek megélhetési viszonyuk javítását kéri tőle: az állandó választmány a kérelmek legnagyobb részénél azok teljesítését javasolja a közgyűlésnek.

Választmányok megválasztása, számadások és költségvetések, árvaszéki jelentések, községi ügyek stb. alkotják a közgyűlés egyéb teendőit.

A Nagyváradai Központi Szeszfőzőszövetkezet megalakítása.

A nagyváradai hegyközség választmánya tudvalevőleg hetek óta élénk akciót indított, hogy a nagyváradai és biharmegyei szőlősgazdák szeszfőző szövetkezetét megalakítsa s a szőlőtörkölynek és gyümölcs-termésnek kellő kihasználásával és értékesítésével új jövedelmi forrást nyisson. A szőlőtörkölyt, borsapórt, valamint a gyümölcs egy részét szeszfőzés, a többi gyümölcsöt pedig aszalás után hozzák forgalomba. Így hasonlíthatatlanul nagyobb jövedelmet biztosítanak, mint az eddig követett eljárással, mikor potom pár krajcárért adták ezeket a terményeket.

A szövetkezet létesítése körül különösen dr. Molnár Imre nyug. jogtanár és Székely Sándor képtalani uradalmi főszámvevő fáradoztak elismerésreméltó buzgósággal.

A tegnapi tartott alakuló közgyűlésen résztvettek: dr. Molnár Imre, dr. Székely Sándor, Groszeczky Antal kanonok, Gyepes Imre, Klór Antal (Margitta), dr. Medvigy Gábor, Váli Géza, Darvassy Lajos, Grósz Béla, Sz. Kocsis János, Badar Béni, dr. Radu Jakab g. kath. kanonok, Neufeld Lipót, Beck Henrik, Beck Artur, Ródzinger Károly, Zboray Gyula, Pozsonyi László, Balassovich Jenő, Kóvér Endre, Niedermann Antal, Reismann Mór, Haslinger János, Jancsó Lajos, Imrik László, dr. Fásy Lajos valamint Bihardiószeg, Székelyhid, Nagyléta és Kóly községek képviselői voltak jelen.

Székely Sándor üdvözölte a megjelenőket, válaszolt a szöveikezet céljait és annak fontosságát. Majd felkérte dr. Molnár Imrét,

Markovits és Weinberger cég téli újdonságai

és pedig: Szövetek, selymek, barchetek, flanellek, blousok, pongyolák, kész női és férfi fehérneműk, valamint ernyők. — Különös figyelmet érdemel a nagy választéku női őszifelöltő és köpenyraktár, mely a legsolidabb olcsó árban lesz kiadva. **Telefon 11-09**

Costümruhák saját műhelyünkben közismert jó és divatos kivitelben készülnek. Intézeti gyermekfehérneműk, harisnyák, kötények.

hogy az alakuló közgyűlés korszerűségét fogadja el.

Dr. Molnár Imre megnyitván az alakuló közgyűlést, konstatació, hogy 35 tag 280 üzletirészel jelentkezett. Felhívja a jelen voltakat, hogy kívánják-e a szövetkezet megalakulását.

A jelenvoltak helyeslése után dr. Molnár Imre korszerű a szövetkezet megalakulását kimondotta.

Dr. Molnár Imre szép beszédben üdvözölte az új intézményt, mely hivatva lesz a szövetkezetek jövedelmét nagy mértékben és oly módon növelni, mely eddig elveszett.

Az igazgatóságot a következőkből alakították meg: Dercsényi Lajos, Klór Antal (Szenifőbb), dr. Medvigy Gábor, Olszay Elemér, Székely Sándor, Szilgyi Zeigmond (Margitt), Vályi Géza. Felügyelő bizottság Gyepes Imre, Lukács Géza, Niedermann Antal.

*

Az alakuló közgyűlés után az igazgatóság tartotta meg első ülését, amelyen igazgatósági elnökké Székely Sándort, a felügyelő bizottság elnökévé pedig Lukács Gézát választották.

Az Isonzó Őre.

A miniszter megengedte a fémplakkok alkalmazását.

Mintegy félórával ezelőtt indult meg Nagyváradon az akció, hogy a nagyváradi és biharmegyei hadiövezetek és sárvák javára Nagyváradon felállják az Áldozatkészség szobrát, amelyen, bizonyos adományok ellenében, az edakozó nevével ellátott fémlemezeket helyeznek el. A szobor gipszmintáját Karácsonyi Géza szobrászművész kiváló művészi tudással és érzékeléssel is készítette, sőt egy honvéd felfaragó meg is kezdte az Isonzó Őrnek elnevezett szobor kifaragását.

Két körülmény miatt azonban a terv kivitelezését szünetelt.

Az egyik volt az erdélyi menekülés, amely úgy a hivatalos közegek tevékenységét, mint a társadalom áldozatkészségét igénybe vette a minden más jótékony akciók háttérbe szorított.

A másik halasztó körülmény pedig attól állott elő, hogy a Hadsegélyező hivatal kifogásolta a tervbe vett fémlemezek alkalmazását, mert ez a budapesti áldozatkészség szobránál alkalmazott fémplakkok utánzása lett volna, amely ezúttal pedig az ő tulajdonuk. (Pedig ez is külföldi mintára van.)

Rimler Károly polgármester a szobor-bizottság nevében előterjesztéssel élt a Hadsegélyező Hivatal ezen tiltakozása ellen.

Tegnap leterkesztett a tárgyban a belügy-miniszter leirata, amely szerint megengedik, hogy a nagyváradi és biharmegyei hadiövezetek és hadiárvák segélyezésére felállítandó áldozatkészség szobrára alkalmazandó érelemezek (fémplakkok) megváltásával a város és vármegye területén adományokat gyűjthessenek.

A szobor bizottság most már megkezdi

a munkát a nemsokára felállítják az áldozatkészség szobrát: Isonzó Őrét.

Leszámolás.

Ma már nem lehet senki annyira elfogult és vak ebben az országban, hogy be ne lássa végső győzelemünk biztos diadalát. Ez a mi szent hitünk, melynek bőséges tápláléka ott termelt a romániai harcmezőkön, babérral övezett hőseink lábanyomán, ahol az ellenség utolsó támaszát döntöttük le hangos robajjal. Azóta kétségbeesett, szármalmasan ideges kepködésben zajlanak le az ellenség parlamenti ülései és megintog-nak a vezető kormányok épületi vareségük tudatában és nincs hatalom, amely segíteni tudna rajtuk. Le kell számolnunk végre is azzal a fantasztikus álmossal, hogy egy gyilkos nemzet ügyét pártolva erő tudnának venni az egyeneslelkű becsületességben. Utótt a nagy leszámolás órája, melyet vérrel pecsételnek meg nemzetek.

Ezekben, a ma még nagyságukban meg nem mérhető történelmi időkben, — amikor bölcs királyt temetünk, dalias, fiatal királyt koronázunk a legnagyobb diadalokat aratjuk a harctéren — kaleidoszkopszerű gyors változatban, nekünk, — akik boldogok lehetünk majd, hogy megértük e kort, — feledhetetlen tartozásunk van a hazánkkal szemben. Bizonyos, hogy csak aki harcolt, az róta le teljes tartozását, de akik csak szemlélték a harcot, bármennyit is tetek, még mindig kevés volt az áldozat a cél érdekében. Bőven van alkalom a tartozás törlesztésére, elő tehát a jószívvel és hazafias készséggel, s ha véráldozatot nem hozhatunk, áldozzunk anyagi javakkal. Ma már mindenki tudja széles ez országban, hogy mit kíván a haza akkor, amikor hadikölcsörjegyzésre szólít fel bennünket. Minden anyagi erő összességét jelenti ez, amely a háború győzelmes és diadalmas befejezésének előfeltételeit képezi és sikere minden álmunk és vágyunk beteljesülését biztosítja.

Ajánljuk fel az ötödik hadikölcsörben a nemzetnek anyagi javaink hatalmas erejét a győzelem nászajándéka gyanánt, úgy, miként a koronázás alkalmával — amikor a király és nemzet üli menyegzőjét — az ország nászajándékaul aranyakat tesz a trón számolyára. Legyen az ötödik hadikölcsörön sikere feltétlenül biztos záloga annak a törhetetlen hitnek, hogy nemzeti jövőnk nagysága a végső győzelemből fog kiindulni, mert bizonyos, hogy ellenségeink számára már ütött a leszámolás órája.

Legtöbb ideje, hogy a hadikölcsörkötvényvel mindenki nemesi levelet szerezzen magának arról, hogy a hazával szemben megtette a köteleességét e nagy időkben. Elő tehát az elrejtett és haveró tőkékkel, be kell őket végre sorozni a nemzet szolgálatába, hogy elősegítsék minden hatalmukkal a lelkeinkben szilárdan élő végső diadalt.

A KATH. KÖR első háborus délutánja.

Rendkívüli érdeklődés mellett tartja a Kath. Kör ma délután 5 órakor első háborus délutánját a Szent László teremben. Miként más alkalommal is, most is jótékony célra rendezi estélyét a Kath. Kör. És lehetne-e nemesebb célra fordítani az estély jövedelmét mint a katonák karácsonyfájára? Ez most a legfontosabb és legürgebb feladat, mert karácsony szent ünnepe pár nap alatt itt lesz. És hőseink, kik dicső csatákban értünk vértettek, legtöbbször messze, idegen földön, családjuktól, szeretteiktől távol tiltik a szent estét. Oh! akkor hogy ne sietnénk-e mindnyájan, hogy mi is lehetőssük fillérszínket a nemes célra.

Az estély minden pontja elsőrangú. Dr. Karácsonyi János c. püspök, országos hírű történettudásunk előadása a szent koronáról, rendkívül aktuális, mert alig két hét választ el bennünket a koronázás magasztos aktusától, melynek középpontja a magyar szent korona.

Megnyitóra két művészlelkű urasszony Pálffy-Gulácsy Irén és nővére Regdonné Gulácsy Mici zongorán 4 kézre előadják a nagy zenetítán Beethoven hatalmas Egmont ouvertürjét. Ugyanők fejezik be a kitűnő műsort a Rákóczy indulóval, melynek szépsége zenekifejezésén úgy megragadta Barlioz a nagy komponista tetszését, hogy ő maga dolgozta át saját egyéni felfogásában.

Az estély főnyitójának ígérkezik kiváló hangverseny ének-művésznők, dr. Krüger Aladárné urasszony énekeszám.

Az ő csengő és kristálytisza magas szopránja mindig egy vonzó volt azoknak, akik a komoly és művészi éneket szeretik. Meyer Hellmuth két műdalát és Resch Mihály székesegyházi karnagy ez alkalomra komponált műdalát fogja énekelni a szerző zongorára kísérete mellett.

Szerepel műdalokkal Tompa Béla, a kiváló művész is, akit méltán a közönség kedvenceinek tartanak, mert kitűnő művészetével és kellemes modorával közbecsülést vívott ki magának Nagyváradon. A Kath. Körben, mint annak tagja, első ízben fog énekelni. A zongorakíséretet itt is Resch Mihály karnagy látja el.

A változatos ének- és zeneszámok mellett egy szép szavaltat is lesz. Rojti Mihály III. é. papnövendék, akit már előnyösen ismer a Kath. Kör közönsége, elszavalja Gárdonyi Gézának „Levél a kis Jézuskához” c. postikus, karácsonyi hangulattal teli költeményét. A teljes műsor egyébként a következő:

1. Beethoven: Egmont nyitány. Négy kézre előadják: Pálffy-Gulácsy Irén és dr. Regdonné Gulácsy Mici urasszonyok.
2. A magyar szent korona. Előadás, tartja dr. Karácsonyi János.
3. Műdalok. Előadja: Tompa Béla, zongorán kíséri Resch Mihály.

MAYER ÖDÖN és Tsa.

villamos- és gázberendezett ékszer ipartelepe

Nagyvárad, Színház-utca 4. szám alatt

Elfogad egyházi felszerelések tűz és galván aranyozását és ezüstözését. Készít drágaköves ékszereket, elfogad átalakításokat és javításokat.

!! Aranyat legmagasabb napi árban veszünk !!

4. Gárdonyi: Levél a Jézuskához. Szavalja: Róth Mihály III. éves papnövendék.
5. a) Meyer-Halmuth: Varázsdal, b) Meyer-Halmuth: Vágytam a csókra, c) Resch Mihály: Liliomszál. Énekli dr Krüger Aladárné urasszony, zongorán kíséri Resch Mihály.
6. Hector Berlioz: Rákóczi induló, négykézre előadják: Pálffy Béla Gulácsy Irén és dr Regdonné Gulácsy Mici urasszonyok.
Beléptési díj nincs. Adományokat a katonák karácsonyfája javára köszönettel fogadjunk és hírlap útján nyugtázzunk. A fenntartott helyek a Kath. Kör háznagyánál megválthatók.
Az előadást pontosan kezdik.

A hitlevéltervezet tárgyalása a Házban.

Elfogadták a tervezetet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 16.

A képviselőházban Szász Károly elnöklésével tegnap délelőtt megkezdtek a hitlevéltervezet tárgyalását.

Illés József előadó ajánlja a javaslatot elfogadásra.

Apponyi Albert a király címére nézve megjegyzi, hogy ahol őfelsége csak mint magyar király szerepel, ott az osztrák kormánynak semmi beavatkozása nincs. (Taps balról.) Ha nem sikerül megállapítani a nagy közös címet, vegyük be a hitlevélbe azt, melyben csak mint magyar király szerepel. Ezt különvéleményképen benyújtja.

Károlyi Mihály benyújtja hitlevéltervezetét.

Pejachevich Tivadar gróf a horvátok nevében elfogadja a hitlevelet.

Andrássy Gyula gróf is elfogadja a hitlevelet, de a cím kérdésében Apponyi álláspontját helyesli.

Polónyi Géza Károlyi indítványát pártolja, Barta Ödön Apponyi hitlevelét pártolja.

Tisza reflektál a felszólalásokra. A hadsereg kérdésében a kilences bizottság álláspontján vannak. Ma is azt hiszi, hogy az akták e téren vannak lezárva.

Eitner közbeszól: Azóta világháboru van! . . .

Tisza: A világháboru sem változtathatja meg a mi sarkalatos közjogunkat. Tisza továbbá a horvátok kívánságát, hogy a címben Horvátország az „apostoli” cím után jöjjön, pártolja. A vitát ezután bezárták.

Apponyi és Károlyi Mihály zárszava után Tisza újra felszólal. A lezárt aktákat vezényleti nyelvre értette. A hadsereg nemzeti jellegét azért fejleszteni lehet. A többség általánosságban elfogadta a hitlevelet.

A részleteknél, a címnél Apponyi, Károlyi, Batthyányi és Andrássy követelték, hogy a cím az osztrák beavatkozástól függetlenül állapíttassék meg.

Abrahám Dzsós attól tart, hogy a címben a következő kifejezés: „Bolgárország királya” félreértésre adhat alkalmat.

Tisza azt feleli, hogy megkérdezték a bolgár szövetséget és nem kifogásolta.

Ezután a címet a többség elfogadta. A vitát félbeszakították.

Hétfőn folytatják a vitát, amikor ki-tűzték a koronázással kapcsolatos egyéb kérdéseket is.

Az ülés vége nyolc órakor.

Interpelláció a koronázás miatt.

Zlinszky István interpellációt jegyzett be az országgyűlés mellőzése a koronázáson címmel, mert szerinte a koronázás rendezését a Nemzeti Kaszinó egyik sarkában intézik el, kizárva a polgárságot, képviselőket. Emiatt Zlinszky rendezőbizottsági tagságáról lemondott.

Moziportás, mint betörő.

A háboru előtt Ferenczy Károly asztalos kivándorolt Oroszországba. Vándorlegény lett s Lodztól Kievig, Moszkvától Szentpétervárig végiglátogatta az összes nagyobb ipari városokat. Mindenütt munkát vállalt nappal s betört éjjel. Ahol meleg lett a lába alatt a föld, onnan hirtelen elugrott.

Igy vándorolt végig az orosz földön s átment Bukarestbe egy kis gyakorlat kedvéért. Ott azonban háborúra készültek s nagyon szemmel tartották az idegeneket. Ő tehát hazaszökött s Nagyváradra jött. Beállott az Apollóba moziportásnak s senki sem sejtette, hogy a szolid kinésű, pontos és rendező házőrző éjjel betörőmesterséget űz, még pedig nagyban.

Tegnap éjjel ugyanis a Zöldfa utcán cserkésző egyik bérkocsis észrevette, hogy Róth Henrik üzletének kirakatát faszagati egy betörő. Rendőrt ment, de mire visszatértek a rendőrrel, a kirakatfosztogató megugrott. A rendőr és a bérkocsisok utána eredtek, hozzájuk csatlakoztak az éjszakai sőtélők s nagy hajszá után beszorították a menekült a Fábian-utcába, aki hirtelen nekiugrott üldözőinek s a betörőszerszámokkal ütötte verte a rendőröket.

Átalmatlanná tették s bevitték a rendőrségre. Ott ráismertek a betörőre: Ferenczy Károly volt, a moziportás, aki novemberben jött Nagyváradra s azóta 12 betörést követett el. A kirakatfosztogatások és üzleti betörések az ő lelkét terhelik. És pedig:

A múlt hónapban betört a Hunzária-cipőgyárba, Mandel Géza bérkereskedésébe és Klein optikushoz, a Széchenyi éttermébe, felfeszítette több üzlet kirakatát. Mindez bebizonyult rá, mert lopott holmikat találtak nála ezekről a helyekről. Bismert mindent. Ferenczy Brassóban, Marosvásárhelyen és Kolozsváron is járt, most azt kutatják, hogy ott mit követett el.

Karácsonyi csokorka csokoládé és diszek eladása megkezdődött Aszódi Mihály üzletében. Főüzlet Kossuth utca Székespalota. Fiók: Csokoládé Király Rákóczi-ut. Karácsony estére Pezsgők, Borok herceg Windischgrätz tokai pincéből. Andrássy Arad, Do nay Arad és Paluzayai Pozsony mind nemese faju borok. Friss déligyümölcs, dió, malagaszőlő, krach mandula gardinetek. Azonkívül gyermekeknek kész bejós karácsonyfa, ezer és ezer féle játékok cukorkával töltve. Friss szaloncukorka, összes létező likőrök, szilvrium, rum, seprő és törkölypálinkák. Finom valódi konyak. Zamatos teák és kiváló finom Aszódi 8 féle zamatu pörköltkavai készen darálva. Kugler Garbaud bonbonok főraktára Főüzlet telefon 635. Fióküzlet telefona 610.

A Kath. Népszövetség pásztorjátéka.

Polgár Mariska szavalata, Pálffy Béla beszéde.

Rendkívül vonzó, a maga egészében a közönség tulnyomó részének egészen új szerű programmal rendez a Kath. Körben szerdán, a hó 20-án ünnepélyt a Kath. Népszövetség. Ez az ünnepély már harmadik lesz a Népszövetség idei háborus délutánjainak sorában s a műsor kiválóságából és az eddigi érdeklődésből következően, az estély sikere méltó lesz a Kath. Népszövetség nyilvános szerepléseinek eddigi sikereihez.

Az ünnepi szónok Pálffy Béla váradszőlősi plébános lesz. Pálffy Béla ragyogó szónoki képessége minden alkalmat ünnepé tesz, mikor a nagyváradi közönség őt hallhatja. Karácsonyi hangulatot ígérő szerdai beszéde bizonyít a legszélesebb körök érdeklődését kelti fel. Ugyancsak nagy várakozással tekint a közönség Polgár Mariska, a Szigligeti színház kiváló művésznőjének szavalata elé is; annyi egyéni báj és mélység jellemzi Polgár Mariska minden szavatelátát, hogy fallépte előre biztosítja az ünnepély sikerét.

Az estély clouja az Immaculata zárda növendékeinek pásztorjátéka lesz. Három felvonásból és egy előjátékból áll a rövid de igen kedves pásztorjáték, melyben fővárnak Gábor arkangyal bemutatja az augsali üdvözlés és a betlehem-i jászol gyönyörű jeleneteit. A darabot énekszámok és pompás kiállítású élőképek teszik még vonzóbbá.

A teljes műsor a következő:

1. Angelus Domini . . . . . Éneklik az Immaculata intézet növendékei.
2. Szabolcska Mihály: „Legenda a csatáról” Szavalja: Polgár Mariska.
3. „Egy gyertyacsepp a karácsonyfáról.” Ünnepi beszéd, tartja Pálffy Béla.

4. *Megszületett Jézus!*

Karácsonyi pásztorjáték, 3 felvonásban 1 előjátékkal.

Személyek:

Szűz Mária	Lázár Mariska
Szent József	Kleisl Paula
Szent Anna	Gubás Agapia
Kleofa	Rattinger Kató
Gábris arkangyal	Kovács Gizi
Eva	Virág Rózi
Egy pásztor nő	Barcsay Etelka

Angyalok, pásztorok.

Az ünnepély szerdán délután 5 órakor kezdődik.

Belépti díj nincs, de szíves adományok köszönettel fogadjatnak. Belépti jegyül a megbíró vagy a népszövetségi tagsági igazolvány szolgál.

Fenntartott helyek a Kath. Kör háznagyánál naponta este 6 órától előre megválthatók. A ki meghívóját tévedésből meg nem kapta volna, forduljon a Népszövetségi Otthon gondnokához. A csoportvezetők szíveskedjenek a még el nem vitt meghívókat átvenni és szerdán d. u. 4 órakor a rendező bizottság megalakítása végett a Kath. Körben megjelenni.

Hétfőn d. u. 5 órakor a pásztorjátékból a Kath. Kör Szent László termében jellemző próba lesz, melyre a helybeli zárda növendékei hivatalosak. Kivülök más a próbában részt nem vehet.

Görögország elfogadta az antant ultimátumát.

Budapest, december 16. (Saját tudósítónktól.) Amsterdamból jelentik: A Benter-ügynökség jelenti Rómából:

A görög kormány az antant ultimátumát teljes egészében elfogadta.

Bratianu Péterváron.

Budapest, december 16. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: Bratianu a békeajánlat megbeszélésére Pétervárra érkezett. A cár a jöhadiszállásról visszatért Pétervárra.

Wilson átadta a békejavaslatot az antantnak

Budapest, december 16. (Saját tudósítónktól.) Washingtonból jelentik: Wilson minisztertanácsot hívott egybe, amely három órahosszat tartott. Megbeszéltek a német békeajánlatot és az Egyesült Államok magatartását, melyet a jegyzéknek az antant hatalmakhoz juttatásakor tanúsítani fognak.

A Havas-ügynökség jelenti: A békejegyzék tegnap délután megérkezett és Wilson átadta az angol, francia, orosz, valamint a többi antant követeknek.

Zsekov generalisszimus a háborúról. Megsemmisítjük Romániát.

Budapest, december 16. (Saját tudósítónktól.) Zsekov generalisszimus ma hadiparancsot adott ki. Ebben rámutat a fényes győzelmekre, melyek a román királyság területe legnagyobb részének elfoglalására vezettek.

— Elfoglaltuk Bukarestet, százhuszezernél több foglyot ejtettünk, háromszáz égyut zsákmányoltunk és már kevés kell ahhoz, hogy a román hadsereget megsemmisítsük, Romániát a térképről eltöröljük.

Zsekov köszönetet mond a csapatoknak teljesítményükért, további kitartásra és vitézségre buzdítja őket.

Előrehaladás Kelet-Oláhországban.

Budapest, december 16. (Saját tudósítónktól.) Szófiából a vezérkar jelenti:

Macedon front. A Struma mentén szorványos tüzérségi tüzelés.

Román front. Dobrudzsában üldözzük az ellenséget, amely visszavonul. Kelet-Oláhországban hadoszlopaink előrehaladtak a Jalomta északi folyása felé. Felesti pályaudvaron 110 vasutkocsit, a Csulnicai pályaudvaron 41 vasuti kocsit zsákmányoltunk.

Görögország és az antant ultimátuma.

Budapest, december 16. (Saját tudósítónktól.) A Stephani ügynökség jelenti Athénből: Egy félhivatalos jegyzék azt mondja, hogy a király és a kormány az antant ultimátumában formulázott súlyos követelések ellenére elhatározta az ultimátum elfogadását, hogy összeinte érületét igazolja.

Briandot meggyilkolták?

Budapest, december 16. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Itt híre jár, hogy Briand francia minisztereinköt meggyilkolták. A hírt eddig semmiféle hivatalos helyről nem erősítették meg. Bécsben hasonlóan elterjedt hír eddig nincsen meg erősítve.

Dobrudzsában tört nyertünk.

Budapest, december 16. (Saját tudósítónktól.) Wolff jelentés: Tizenhatodikán a keleti parton a harcok felújultak. Oláhországban, Dobrudzsában harc után jelentékeny tört nyertünk.

Az oroszok nem békülnek.

Budapest, december 16. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: A dumában Pokrovski külügyminiszter kijelentette, hogy Oroszország felháborodással utasítja vissza a német békeajánlatot. A дума egyhangulag napirendre tért a javaslat fölött. Kimondták, hogy helyeslik a kormány elhatározását a békejavaslat kategorikus visszautasításában. Béke csak akkor lehet, ha az ellenséget katonailag teljesen leverték.

Harcok Verdun vidékén.

Berlin, december 16. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja. Az Ipern Visade hajlásban a tüzérségi harc időnként jelentékeny erőre emelkedett. Zillebeokétől délkeletre rohamcsoportjaink előre törtek egész az angolok második vonaláig, amelynek őrsége elmenekült.

A német trónörökös hadcsoportja. December 15-én sikerült a franciáknak Verdun északkeleti arcvonalán legelső állásainktól egy második előkészített vonalba: Falou hegyhát Louvermonttól északra emelkedő magaslatok Chambred major, Bano-vasutttól délre fekvő terület, visszaszorítani bennünket.

Sikerünk Lucknál.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadcsopontja. Lucktól nyugatra osztrák-magyar csapatok sikeres aknarobbanás után benyomultak a megrongált ellenséges árkokba és további romboló munka után számos fogollyal és zsákmánnyal tértek vissza.

József főherceg vezérezredes harc vonala. Az Uz völgytől délre az oroszok két támadása tüzérségi tűzünkben megakadt.

Buzeuon túl előrenyomulunk.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja. A IX. hadsereg balszárnya szakadatlan harcokban elérte a Buzeu Rimnicul-sara utat. Buzeutól keletre kivívtuk az átkelést a hasonló nevű szakaszon, a jobbszárnyon pedig a Calmatului lapályon újra 2000 foglyot szállítottunk be.

A dunai hadsereg feltartóztatlanul nyomul északkelet felé előre.

Dobrudzsában az oroszok feladták legdélibb állásaikat.

Belgár török és német csapatok gyors üldözéssel áthaladtak a Cogalac-Cartal-Hirsova vonalon.

Macedóniai front.

Nincs lényeges esemény.

Ludendorff, első főszállásmester.

A nagyvárad helyőrség hadikölcsön bizottsága

eddig gyűjtése 8,359.000 korona.

Közöltük korábban, hogy a nagyvárad helyőrség fenti címen a hadikölcsön jegyzés sikere érdekében külön bizottságot alakított Fülöpp és Siegler altábornagyk vezetésével, Obrincák ezredes kezdeményezésére. A kölcsön lebonyolításával megbízott Magyar Általános Hitelbank nagyvárad fiókjánál a mai napig több ezer tételben 2,359.000 korona jegyzést számláltak el kizárólag a katonaság részéről történt bejelentések alapján. A további jegyzések még folyamatban vannak.

E várakozáson felüli eredmény a kitűnő és minden elismerésre méltó vezetőségnek köszönhető, melynek élén a fentemlítettek közül Papst ezredes, Forró és Philippi főtörzsrvosok, Wenzl alezredes, Bozókó őrnagy vezérkari főnök állanak, továbbá Boschak százados Tauber, Alliquander, Fehér és Holländer főhadnagyok fejtenek ki fáradságot nem ismerő munkásságot.

A Magyar Általános Hitelbank Nagyvárad fiókjánál az eddigi hadikölcsön-jegyzések több ezer tételre rúgnak, melyek az eddigi feldolgozás szerint a következőképen oszlanak meg:

A nagyvárad helyőrség gyűjtése 2,359,000, Pénzüntételek bejelentése az I. ciklusra 6,507,800, A bank nagyvárad fiókjának pénztáránál 3,287,600, eddigi összes jegyzés 12,154,400 korona, melyek közül a publikálható nagyobb jegyzések a következők:

Dr. Széchényi Miklós gróf l. sz. püspök további 200,000, L. sz. egyházmegyei főpénztár és egyéb alapok 170,000, Andrányi Károly és Fisi Nagyvárad 100,000, Reitter Aladár Kolozsvár 100,000, Inf. Regiment No 70. Offiziersfond 100,000, A. W. 100,000, Papolobarátsági fapár r. t. Nagyvárad 50,000, Leitner László Nagyvárad 50,000, Freifeld Mór Nagyvárad 50,000, összes jegyzése 100,000, Klein Sámuel 60,000, özv. Ujfalussy Endréné, Z. Gyöngyössy Lajos Sáránd, Püspökségi uradalom nyugdíjalap, Kolozsvári kiváltság kereskedők társasága, Kolozsvári kereskedelmi bank r. t. 50,000-50,000, Kovács János Magyarhoroszló 60,000, Tóth Mihály Szalárd (pár nap előtti) 100,000 koronán kívül 40,000, Moskovits Mór és Fia r. t. Nagyvárad 40,000, Czell Lőrinc Zilah 40,000, Schreier Zsigmond Nagyvárad 40,000, Wessel Manó, Schranz János, Polyák Károly Bihar, Löblé H., Chorobus Béla és társai ugrai tőzgasztaság, Száhländer Károly Nagyvárad, Lőrinc Albert Nagyvárad, Inf. Regiment No 70. Waisfond 30,000-30,000, Oláh Ferenc és György, H. M., Munk és Schönberger, Klein Sámuel, Fröhlich József, Vannay Anna, Gross és Rein Nagyvárad, Leitner Miklós, Spett Gyula pápai prelátus Nagyvárad, Steiner Viktor Nagyvárad, Klór Antal Szentjobb, Heller Jenő Nagyvárad, Schwarz és Ullmann Nagyvárad, Líderer Manó Nagyvárad, G. K., Werthei német Alföld Csételek, Balla és Gross Nagyvárad, Klein Mór Nagyvárad, Hilli és O. W. és Reck Iona, Stepper Ottó 20,000-20,000, Kemény testvérek Nagyszalonta 60,000 dr. Fürtz Manó 27,000, Tausyoghy Lajos Margitta 26,000, Egyesült nagyvárad László és Hunyady-malom, Biharmegyei tűzifaárucitő r. t. Nagyvárad, Pallar Lajos, dr. Stere Odón, Brányi Albert 25,000-25,000 Lówy Farkas Mezőcsanak 23,000, dr. Molnár Imre 15,000, Vajna József Zsáka 15,000 Kohn Gábor Nagyvárad, Farkas István Nagyvárad, dr. Kollányi Ferenc Nagyvárad, Fröhlich József,

Büchler Márton, Koritnik Károly, Középassy Erzsébet, Farkas Margit, Navrátil Ferenc, dr. Fráter Imre, Miklós Lajos Nyiregyháza, Zahorán Mihály Békéscsaba, Salmay L. Árpád kanonok 10,000-10,000 korona, Vajna János Zsáka 15,000, Horváth Sándor Oroszló, Fábán Imre Nagyvárad, Spitzer Sámuel és Fia, Janky Antal Udóda, Vámos Jenő Nagyvárad, dr. Bundala Mihály kanonok, dr. Forró Miklós főtörzsrvos Nagyvárad, Förster Gyula főorvostanácsos, Beárd Albert Nagyvárad, Klein Adolf Biharodrosd, Brückner Hugó Nagyvárad, S. I., Mihály Pál Nagyvárad, Frankovits Ignác r. t. Szilágysomlyó, Kesztvős János Nagyvárad, Mezey Albert Nagyvárad, Ellbogen Dávid Nagyvárad, Kohn Albert és Márton, dr. Pál Alfréd Budapest, Nagy Béni, Sch. M., Ausländer S. Nagyvárad, dr. Böhm Zoltán Nagyvárad, Sz. J. F. F., Vucskics Jenő Nagyvárad, Gál Sándor Nagyvárad 10,000-10,000, Kohn Mihály Komádi 12,000, Friedmann Margit, Kohn Andor Komádi, Kollner D. és Fia Nagyvárad, Blaver József Nagyvárad, Hegedűs Lajos Budapestól, Zs. G., Hugo Moser hadnagy, Sternberg László Fuzsivárhely 10,000-10,000, M. kir. honvédszeker Nagyvárad 15,000, Gör. kath. Egyházmegyei püspök, Thaisz Péter főbíró Ujfalota, Zsófy Emma Nagyvárad 10,000-10,000, Aufrecht Mór Reisinger árva részére 15,000, Arató és Grünstein Nagyvárad 10,000, Schiller Ferenc Nagyvárad 18,000, Markély János Nagyvárad, Izraelita szentegylet Nagyvárad, Zsuker József Nagyvárad, Glücksmann Armin Nagyvárad 10,000-10,000, Népszövetségi Hitelszövetkezet Nagyvárad 14,600, Waldhauser Ferenc, Nagyvárad áruraktár r. t. Nagyvárad, László Vilmos, Rufus József és neje Kosgyán, G. & F., Nagyvárad, Lukács József Opécska, Lovass Sándor Váradless, Lorenz Schöffra Verscez, Egyesült gőzüzemmelékek Komádi, Kiss Béla Zilah id. Ujvárosi Sándor Zilah, Keizler Róza Zilah, dr. Keizler György, báró Bornemissza Adél Kolozsvár, Ferencz András Széchy, Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Kolozsvár, Kolozsmegyei Takarékpénztár r. t. Kolozsvár, Glück Armin Gyoma, Epstein Samu Nagyvárad, Neufeld Lipót, Fülöp István szalárd Nagyvárad 10,000-10,000, Topsiszer Emma Nagyvárad 12,000, Dudas Kálmán, Kötegyán község, Csillag Ignác, dr. Moskovits József, Gassing Rezső, Spitzer Sámuel és Fia, Lóvi Sándor, Szűcs János, Márkus Jenő, Schwartz és Ullman, ifj. Boer József Maroszapó, Horváth Sándor 10,000-10,000, Adamek Béla 5,000, Nagyvárad gőzüzemkiszárási 5,000, R. t. egyház Sáránd 7,500, Rosentfeld Ferenc, Sáránd 5,000, Varga Sándor 9,200, Bartha Károly, Blaha István, Mihályi Viktor őrsék, dr. Fráter Imréné, dr. Konrad Jenő 5,000-5,000, Aszódi Mihály 8,000 dr. Kabos Béla, Torók Gyula, Baró József, Seiner Béla, Barattyószéplak 6,000-6,000, Schölsinger Sámuel, Hermat Marion, Friedmann Károly Komádi, Marlinesek András, Békéscsaba, Soltész Géza, Weisz Buni, Heinnann L. és Társa r. t. 5,000-5,000, dr. Schaar Armin 6,000, Kiss Gyula Sáránd 6,000, Papp Imre 8,000, Kalmár András, Pocsaj 8,000, Sz. K. és János 6,000, özv. Grünwald Mór és Társa, Friedheim testvérek és Társa, dr. Valli Péter dr. Horváth János Budapest, Weisz Márton, Veres Mór Debrecen, Bücher Ignác, Pallar Lajos, Georgievich János Verseczről, Wetzl János Nagykikindáról, Fischer Jenő, Freifeld Henrik 5,000-5,000, Lelk János, Magyarpécskéről 6,500, Szent József intézet 5,000, Tasnádi Károly Mocsolya 6,000, Tasnádi Gyula Mocsolya 8,000, Tasnádi János

Mocsolya, Dull László Zilah, Klein Papi Tasnád, Klein Rózsika Tasnád, Zilahi ref. egyház, özv. Saross Károlyné Zilah 5,000-5,000, Pásztor Lajos és neje Tasnád 9,000, Szongoth Anika Tasnád 6,000, Matolcsi Mária Tasnád 5,000, báró Jósika Gábor Kolozsvár 7,000, báró Zeik József, Kolozsvár 5,000, Hancz Sándor Kolozsvár 6,400, Kovács Bálint, Kolozsvár 5,000, Kertész Dezső 4,000, dr. Garó Sándor, Leukucza Juliska, dr. Berkovits René, Vadász Sándor, Lány István, Bagi István, Gross Hermann, Hönig Mór, Lukovich Gyula százados, Eery Miklós, Zitter Lajos és társa 5,000-5,000, Nagy Sándor 6,000, Fuhrmann Péter 8,000, Grün Mózes, dr. Truczsa Jenő, Bartha Károly Pocsaj, Rosenfeld Ferenc 5,000, Varga Sándor 8,000, Sárándi ref. Egyház 7,500, Rottar Hermann, Tóth Ferenc és Társa, Benedek testvérek, Baros Jakab, Közégy József, Schiffer Sámuel 5,000-5,000.

Ezekon kívül számtalan kisebb jegyzés és olyan nagyobb tételek, melyek a publikálás elől elzárkóztak.

A Nagyvárad Takarékpénztárnál: Nagyvárad Takarékpénztár 350,000. (Előző jegyzésekkel együtt 1,800,000, Nagyvárad lat. szert. káptalan 500,000. (s. j. e. 2,709,000), Nagyvárad lat. szert. egyházmegyei főpénztár és különféle alapok 119,000 (s. j. e. 1,330,900), Nagyvárad város 250,000 (s. j. e. 1,120,000), Nagyvárad város gyámpénztára 109,000 (s. j. e. 214,000), Biharmegyei árvaszéke 46,800 (s. j. e. 130,850), Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara 10,000 (s. j. e. 30,000), Vörös Kereszt Egylet 25,600 Nagyvárad Hitelbank 15,000, Tankei Takarékpénztár 50,000 (s. j. e. 150,000), Független segély-egylet 1000 (s. j. e. 11,000), Kiss Péter 1000, Anatólialy Alfréd 4000 (s. j. e. 5000), dr. Karácsonyi János püspök 25,000, Klein Adolf 5000, Goldstein Miksa 2000, Székely Odón 5000 Moxos Sándor 100,000, Tyifor Demeter 5000, id. Riez Imre 1000, Schlauch Laura 4000, Pataky H. Philomena, Pataky Margit, Maróthy Iona, Kiss Lajos, Halinger J., Biró L., Silyo n K. né 1000-1000, Róth D. né 2000, Biliaszky S. né 10000, „Siket“ alapítvány 1000, Karácsonyi Valéria 2000 (s. j. e. 8000), Jancsó Lajos 4000 (előző jegyzésekkel együtt 14000), Farkas Márton 3000, Katona János 22000, Bogdándy Gusztáv 2000, Vadon Miklós 1000, Halmos András 1000, Schmidt Béla 2000 (előző jegyzésekkel együtt 4000), Bellán Gyula 50000, Jurenák László 1000, Gyurkovits Kereszt 20000 (előző jegyzésekkel együtt 70000), Zilahy Gyula 15000, dr. Balog János 2000, Grócz Béla nagyprépost 40000, H. Gy. 4000 (s. j. e. 20300), Heinnann Lipót és társa 5,000 Stern Vilmos 5000, Garbad Mátyás 5300, Steinbach Mór 20000, Mezei János 1000 (s. j. e. 2000), Vannusz János 6000, Kulics Lajos 10000 (s. j. e. 17000), Uferbach László 1000, Uferbach Ervin 1000, Czeglédy Etelka 1000, Martz János 5000 (s. j. e. 111000), Kath. Népszövetség 10000, ifj. dr. Zigre Miklós 4800, Moskovits Mór alapítvány 5000, Kupferstein R. né 50000, Oláh I. 40000, Horváth Árpád 2,000 (s. j. e. 17,000), Róth Henrik 10,000, Székely Mariska 2000, dr. Tóth Kálmán 4000, dr. Fráter Imre 1000, Kiss István 2000, Tóth Lajos 2000, Gally László 20,000, Gally Viktor, László, István József 10,000, özv. Sligert Ferenc 2000, özv. Prohászka István 5000, Kolácsy Károly 10,000, Szilágyi Dániel 3000, Zallányi László 1000, Bartha Mária 1000, báró Luvinszky László 10,000 (s. j. e. 20,000), Bonczos Lajos 10,000, dr. Meivigy Gábor 2000 (s. j. e. 13,000), Karácsony Gizella és H. H. 1000, 37. gyalogezred 4. zászlóalj 5000, Szilágyi Lajos 2000 (s. j. e. 3000), Fenyő Margit 5000, Wenzler Lajos 2000, Bara Sámuel 2000, Rosenfeld Mór 8000, Morvay András 2000, dr. Kravanszky Mór 1000, Zoltán Jenő 1000, Tóth Iónka 4000, Km. t. Sándor 2000, Dániel Imréné 5000, dr. Signon Andor 2000 (s. j. e. 7000), dr. Buday Gyula 2000 (s. j. e.

3100), dr. Petróczy Zoltáné 2000, öz. Ker. más Jánosé 25.000, Csillér Imre 10.000, Klein Imre 1000, Vajna János és József 20.000 (e. j. e. 101.000), Rénay Árpád 2000, Mézáros Miklós 7000 koronát.

A nagyvárad **Leszámitoló és Jelzálogbank** pénztáránál az V. hadikölcsonból újabb eszközölt jegyzések: Nadányi Jánosé 20000, Vécsey Pál 10000, Grosz Béla 10000, Blau Sámuel 5000, Ullmann Hanna 5000, Ullmann Stella 5000, Kollárszky Piroska 4000, Löwy József Tulka 2500, Schreiber Ersei 2500, Keszthelyi Zoltán 2350, Klein David 2000, Feldmann Izidor 1000, Rosenzweig Olga 1000, Schreiber Benő 1000, Schreiber Dóra 1000, Spitzer testvérek 1000, Ort. izr. iskola I. Ferenc József alapítvány 1000, Ratsdorf Margit 1000, Glück Elza 700, Tringer Ferenc 500, Schreier Zsigmondé 500, Weisz Elza 500, Zuckerman Ersei 500, Mazey Kálmán 500, Gábel Rózi 500, Gellisz Ersei 500, Gellisz Marianna 500, Gellisz Klára 500 Gellisz Sándor 500 K, ezenkívül az ort. polgári és elemi iskola, a prem. főgimnázium és a főreáliskola több apró teteli jegyzése.

Az ötödik hadikölcsonre a Bihoreana takarékos és hitelintézetnél eddig a következő összegek jegyeztek: Nagyvárad g. kath. üspökés 15000, Balászfalvai g. kath. képtelen 60000, Tzabó János töltesi jegyző 10000, Logoschan Berta ezredes neje 3000, Fonó Imre birtokos Nagykároly 2000, Meisner Márkus Nagyvárad 2000, dr. Stan Florentin nagypost Nagyvárad 1000, dr. Radu Jakab kanonok Nagyvárad 1000, Nagy Lajos városi hivatalnok Nagyvárad 1000, Baze János lelkész Remetelőrőv 2600, Banka János gazdálkodó Remetelőrőv 1000, Dudulescu György lelkész Nyárazeg 1000, Paul Péter tanító Felsőbarakony 1000, „SciMul” taksarék és hitelintézet Vaskőh 1000, Kirilla János birtokos Vezend 1000, Pantya Péter-cég Nagyvárad 1000, Tatár Anna birtokos Remetelőrőv 800, Popovici Áron nyug. tanító 200, ifj. Purzsa György őrmester fia 200 korona.

Az intézet saját jelentékeny jegyzése ebben a kimutatásban még nem foglaltatik be.

A **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank** nál eszközölt újabb jegyzések:

Dr. Reichenberger Fülöp 10000, Klein Gyula 64000 Moskovits Adolf fia 25000, Sternber Lázár 5000, Goldberger Mór 5000, Stern Ferenc 5000, Freund Béla 30000, M. mm Adolf, M. mm Mózsa, Neufeld László Henger Viktor 10000-10000, Nagyszalonta ref. egyházmegye lelkészi gyám intézete 20000, Molnár Dénes 15000 dr. Sarkadi Dániel 10000, Oláh Ferenc, Kemény Testvérek, Kohn Márton, Nagy Benő, Békésmezei tek. egyesület 100000-100000, öz. Wenkheim Erzsébet arafé 50000, báró Gardernák József 20000 Herz Lura további 10000, Löwy David 10000, Rippner Jakab további 10000, Füchsl Testvérek 15000.

A **Népszövetségi Hitelszövetkezet és a hadikölcson.** A Népszövetségi Hitelszövetkezetnél még mindig elfogadnak jegyzéseket a hadikölcsonre. Még két befizetési napon fogadnak el jegyzéseket és pedig hétfőn és csütörtökön. **Csütörtökön, 21-én az utolsó jegyzési nap.**

* **Gyönyörű rózsás arca** a nő legszébb része. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krém és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát elcsúsztatja a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut. 7/B. Rimanóczy palota.

Februártól drágább lesz a vasút.

A vasut is megdrágul, mint megalapítvány más. Február elsejétől új vasuti személy- és áru díjszabás lép életbe. Az új díjszabás bővebb részletei eddig még nem ismertek.

Hir szerint a gyorsvonatoknál 40, a személyvonatoknál pedig 30 százalékkal állapítják meg az eddigi utidíj felemelését.

Ezúttal a kedvezményes jegyeket is megszorítják, aminek a vasutak túlszűkítése az oka. Február 1-től kezdve a kereskedelmi utazók mintaböröndjeinek díjtalan szállítása tilos lesz.

A gyorsvonaton behozták a 3. osztályú kocsikat, amelyek német minta szerint számított ülőhelyekkel lesznek ellátva, vagyis mindenki csak a részére kijelölt helyre ülhet.

Felemelik a hálókocsik díját és több apróbb változtatást terveznek.

Az új díjszabási rendszert valószínűleg a jövő év januárjában fogják nyilvánosságra hozni.

Zsuzsa avagy a fondorlatos eseléd.

Különös álom és a kasszakulcs vándorlása.

Hogy tünt el az 1307 korona.

Tegnap reggel ijedt arccal rohant a rendőrségre Friedmann Mayerné, akinek Zöldfa utcán van porcelán és zománcaárú üzlete. Az éj folyamán betörték üzletébe, Wartheim szekrényét kinyitották és elloptak belőle mintegy 1500 korona pénzét.

A tondőrségtől Dienes István detektív ment ki a helyszínre és kiinduló szimatjával nyomozni kezdett. Elképzelt szándéka volt, hogy akár a föld alól is előkeríti a betörőt, aki Schwarz Albert és Ferenczi János bá béraira vágyott.

Először is kikérdezte a házbelieket. Friedmanné elmesélte, hogy milyen különös módon vette észre a betörést. Reggel a cselédje azzal fordult hozzá:

— Tessék már nézni, milyen bolondos álom volt az éjeka, azt álmodtam, hogy betörték a naccsága üzletébe.

Friedmanné ijedten kapott kabátja zsebéhez, ahol a kasszakulcsot szokta tartani.

— Jaj, hol van a kulcs?!

— Ahun van a kis asztalon — mutatta Zsuzsa, a cseléd.

— Hát hogy került az oda? — hűledzett Friedmanné.

Bódi Zsuzsánna csak a vállát ráncigálta, Dienes detektívnek ennyi is elég volt: a kasszakulcs vándorlása (a kasszát saját kulcsával nyitották ki) és a Zsuzsa különös álma. Levonta a következményeket a annak dacára, hogy az üzlet külső rollója fel volt törve, Bódi Zsuzsánára nézve terjesztette ki a nyomozást.

Es pedig eredménnyel, mert a Zsuzsánna rövidesen a rendőrséghez költözött Dienes detektív társaságában, akinél egy kis

osomag is volt: a Friedmanné 1307 koronája. A Zsuzsa ágyában találta meg a pénzestárcával együtt.

Bódi Zsuzsánna most már vallott mint a karikacsapás. Elmondta, hogy mikor a gazdasszonya elaludt, a hálószobán keresztül besurrant az ebédlőbe, ott a Friedmanné kabátjából kilopta a kasszakulcsot. Az ebédlőlől az oda nyitló üzletbe ment le, a kasszát felnyitotta, s ami pénzét talált, magához vette. S hogy félrevezesse gazdája figyelmét, az üzlet redőnyét az utca felől felnyitotta. Azután visszafordult, az ajtókat szépen becsukta, csak éppen a kasszakulcsot nem tette vissza a kabátzsebbe, hanem a kisasztalra dobta.

Az eljárás megindult ellene a Bódi Zsuzsát rövidesen átkísérik a kir. ügyészséghez.

Az élelmiszerek hatósági árai.

Nagyvárad város törvényhatóságának területére a közlelmiszés zavartalanosságának biztosításához fűződő érdekből az élelmiszerek követhető legmagasabb árait az 1916 évi december hó 15-től december 31-ig tartó időben a következőkben állapította meg a hatóság:

Marhabus I. rendű 1 kiló 8.—. Marhabus II. rendű 1 kiló 7.80. Marhabus növendék 1 kiló 7.—. Marhabus kóser 1 kiló 8.10. Borjúhus hátulja 1 kiló 8.—. Borjúhus eleje 1 kiló 7.60. Bányahus 1 kiló 5.60. Sertéshus 20 deka nyomtatékkal 1 kiló 7.—. Sertéshus nyomtaték nélkül 7.40. Sertéshus füstölt sovány 1 kiló 9.20. Sertéshus füstölt csontos 1 kiló 8.60. Kolbász füstölt 1 kiló 9.60. Kolbász friss 1 kiló 8.—. Dabrocsani kolbász főzve 1 kiló 12.—. II. rendű füstölt kolbász 1 kiló 8.—. Szalona nyers zsirnak való 1 kiló 9.60. Szalona füstölt 1 kiló 10.—. Szalona pörkölt, paprikázott 1 kiló 10.—. Szalona sózott 1 kiló 9.—. Csemegeszalona abált 1 kiló 13.—. Háj 1 kiló 10.—. Tapertő préseltlen 1 kiló 6.40. Sertésszir 1 kiló 12.—. Bőrsajt 1 kiló 7.60.

II. **Baromfi:** Csirke, rántani való 1 pár 5.—. Csirke sütni való 1 pár 6.—7.—. Csirke élőszuliban 1 kiló —. Tyúk egy kiló 4.—. Rucsa, kövér, élőszuliban 1 kiló 5.50. Liba, hizott, élőszuliban 1 kiló 6.50. Libaszir 1 kiló 14.—. Liba, hizott, koppasztott 1 kiló 6.80 K.

III. **Hal és vad:** Ponty fél kiló sulyig 1 kiló 4.—. Ponty fél kilótól 1 kiló sulyig 1 kiló 5.60. Ponty 1 kiló sulyon túl 1 kiló 6.—. Cuka élő 1 kg. 5.20, 1 kiló sulyon túl 6.—. Apró halak 1 kg. 2.40. Cigányhal és kárász 1 kiló 4.—. Nem élő hal 25 százalékkal olcsóbb.

Nyúl 1 drb 6—8, Fácán 1 drb 5—6 korona.

IV. **Tej és tejtermékek:** Tej, teljes 1 liter piacon — 64. Tej, teljes, 1 liter házhoz szállítva — 68. Tejfél 1 liter 2.—. Tehénturó 1 kiló 1.80. Juhturó 1 kiló 3.20. Gomolya 1 kiló 2.80. Teavaj 1 kiló 12.—. Liptói turó 1 kiló 7.—.

V. **Liszt és kenyérműek:** Buzadara és nullásliszt 1.06. Főzliszt 1 kiló — 70. Buzakenyérliszt — 50. Rozsliszt 1 kiló — 52. Kenyér kenyérlisztből péknél 1 kiló — 48. Kenyér kenyérlisztből viszontelárusítónál — 50. Kenyér fehér főzlisztből péknél — 68. Kenyér fehér főzlisztből viszontelárusítónál — 70. Kalács fehér nulláslisztből eukrásznál és péknél 1.06. Kalács fehér nulláslisztből viszontelárusítónál 1.06.

VI. **Cukor, kávé és só:** Cukor süveg visz. elár. 100 kg. 118.25. Cukor süveg kicsinyben 1 kiló 1.24. Kockacukor dobozban visz. elár. 5 kg. 100 kg. 121.25. Kockacukor ládában visz. elár. nettó 50 kg. 124.75. Koc-

HIREK

Dienzl-Kresz hangverseny.

December hó 20-án, szerdán este tartják meg a Vörös Kereszt javára *Dienzlé Rácz* Éna dalnékesnő, *Kresz Géza* hegedűművész és *Dienzl Oszkár* zongoraművész a Katholikus Kőr Szent László termében hangversenyüket.

A művészársaság koncertjét a legnagyobb érdeklődés előzi meg és méltán, mert mindegyike a társaságnak jól ismert művész, akinek a legnagyobb elismeréssel adózik a fővárosi sajtó is.

Hisszük, hogy Nagyváradnak a művészetet szerető közönsége nagy számban hallgatja meg a művészek előadását s mint a múltban, úgy ezuttal is elősegíti a Vörös Kereszt eme vállalkozását, amely így nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is szép eredményekkel fogja gyarapítani az eddig elért sikereket.

Jegyek a Hegedűs hírlapírócájában és a Kath. Kőr háznagyánál kaphatók.

A művészeti programját itt közöljük:

1. a) Pugnani-Kreisler: Preludium és Allegro, b) Dvorsk: Humoresque, c) Cartier: La chasse, Kresz Géza.
2. a) Puccini: Aria a „Pillangó kis asszony” c. operából, b) Hildach: Der Lenz, Dienzlé Rácz Éna.
3. Tschajkovszky: Hegedűverseny. Allegro moderato. Canzonetta, Finsle, Kresz Géza.
4. a) Am Sonntag am Montag... b) Das Hexeleir (régi népdalok), c) Mendelssohn: Hexenlied, Dienzlé Rácz Éna.
5. a) Brahms — Joachim: Magyar táncok; b) Paganini: Beszorkánytár; c) Kresz Géza.
6. a) Dienzl: Altató dal; b) Lányi: Levél a lányról; c) Csiky: A kosár; d) Dienzl: Liliomszál; Dienzlé Rácz Éna. Zongorán Dienzl Oszkár kíséri.

* Károly-csapatkereszt. Budapesti tudósítónk jelenti: A király a harcosok részére Károly csapatkeresztet alapított, mely az 1814 évi hadseregkereszthez hasonlóan fog kidolgoztatni.

* A város nyugdíjszabályzatát jóváhagyta a miniszter. Nagyvárad városa régi, elavult nyugdíjszabályzata helyett a mai viszonyoknak megfelelő új nyugdíjszabályzatot fogadott el, amely már három éve várja a jóváhagyást. Tegnap végre leérkezett jóváhagyással a szabályzat.

* Szociális értekezlet az Orsolya zárdában. A Kath. Nővédő Egyesület által rendezett szociális kurzus ma nyert befejezést az utolsó előadással. Ezt az előadást az Orsolya zárdá disztermában ma d. u. fél négykor tartják meg s hivatalosak rá a Kath. Népszövetség tagjai.

* Cigarettek a katonák karácsonyára. Heller Jenő bécsi újságíró, aki mint egyéves önkéntes Nagyváradon katonáskodik, 40,000 szivarkahüvelyt ajándékozott a katonák karácsonyára. Azok a hölgyek, akik hajlandók a hüvelyeket dohánnyal megtölteni, sziveskedjenek Fornét Miklós főorvoshoz (Csapatkórház, 40. sz. szoba) fordulni.

* Szobor az elesett 4-es honvédeknek. *Kratochwill* Károly ezredes a nagyváradi 4 honvéddyalogezred kiváló ezredparancsnoka tervbe vette, hogy a hős négyes honvéddyalogezred elesett hőseinek emlékére, a város megterhelése nélkül Nagyváradon szobrot emel. E tárgyban most ismét levélben felkereste *Kratochwill* ezredes *Rimler* Károly polgármestert. Levélben azt írja a kiváló ezredes, hogy a szobor munkálatainak mielőbbi megkezdhetése céljából felkérte *Sidló* Ferenc szobrászművészt, hogy a szobor helyül kijelölendő területet tekintse meg. *Kratochwill* ezredes véleménye szerint a szobor helyül legalkalmasabb volna a Nagypiac, hol a nép, amelynek fiaiból a legtöbb hős esett el a város csatáiban, lássa a férj, atya, rokon köze vésva azok nevét, akik a királyért és hazáért hősi halált szenvedtek. Az alapkövéhez itt volna anyag, míg az eredeti *San Michelei* kövek pedig megfelelő helyen lesznek építve a szoborba. *Kratochwill* ezredes kéri a város támogatását, hogy az emlékszóbor építése mielőbb megkezdhető legyen.

* Pamutárak felajánlása megvételre. A rendőrkapitányi hivatal felhívása szerint a pamutközpont részvénytársaság cégnek (Budapest, V, Széchenyi utca 1) a 2489-1916. E. M. számú rendelet határozatainak figyelembevételével megvételre fel kell ajánlani: 1. Légyenruházóveteket pamutból. 2. Hátizásóveteket. 3. Bálésköpareket és 4. mindazon nyers, fehérített, bogácsolt, nem bogácsolt, appetált és nem appetált pamutárakat, amelyek fehérnemű készítésre alkalmasak. 5. Mindazokat a nyers és fehérített, aima (tehát nem minifázott) pamutszöveteket, amelyeknek súlya 100 négyzetméterenkint 2-10 kg. A rendelet többi részére felvilágosításokat a rendőrség, I. emelet, 18. számú szobában adnak.

* A miniszter és a közélet. A miniszterrel két leirat érkezett tegnap, amelyek közölről érintik a város közéletét. Az életmiszerek beszerzésére a város törvényhatósági bizottsága által megszavazott 800000 K folyószámla kölcsön felvételét a miniszter jóváhagyta. — Nagyvárad városa feliratot intézett a miniszterhez, hogy a tejjelátás biztosítása érdekében a sajtgyártást korlátozza. A miniszter leiratában érinti a várost, hogy a sajtgyártás korlátozása, éppen a város által felhozott indokokból, tervbe van véve. A hollandi tehens behozatalának megkönnyítése iránt szintén felirt a város, amelyet a belügyminiszter tárgyalás végett áttett a földművelésügyi miniszterhez.

* Előadás a hadikölcsonról Várad-Verencén. *Varalja*, *Verence*, *Czilag* város és a Hegy hazafias polgársága az V. hadikölcson méltó sikere érdekében ünnepélyes értekezletet tart ma, vasárnap délután 3 órakor a Kolozsvári utcai kisváros-háza helyiségében a következő programmal: 1. Mennyitő. 2. A kölcsön ismeretése Horváth Árpád, a Nagyvárad Takarékpénztár vezérigazgatója által. Megjelenéseket kijelölésbe helyezték: dr. *Czilfra* Kálmán főispán, *Jurcay* Barna pénzügyi tanácsos, *Friedländer* Ernő igazgató, dr. *Havas* Mór vezérigazgató, *Himesch* Frigyes, az *Oszták-Magyar Bank* főnöke, *Kelen* Béla, az *Orsz. Hitelszövetkezet* igazgatója, *Kereszt* Kornél, a *Magyar Általános Hitelbank* főnöke, dr. *Popper* Ákos, az *Egyesült Biharm. Bank* és *Központi Takarékpénztár* vezérigazgatója, *Szöke* Sándor, a *Pesti Keresk. Bank* fiókjának főnöke. A III-ik terület törvényhatósági biz. tagjai.

kacukor kicsinyben bttó 5 kg. 1 kg. 1.26. Kockacukor ladában nettó 50 kg. 1.30. Cukorkristály dobozban visz. elár. 5 kg. 100 kg. bttó 121.25. Cukorkristály kicsinyben bttó 5 kg. 1 kg. 1.26. Cukor kristály visz. elár. 100 kg. 118.25. Cukor kristály kicsinyben 1 kg. 1.24.

Kávé nagybari eladásnál 50 kg.-tól teljebb: Robusta kávé 1 kg. 9.10. Mindennemű Santos, Java és kávépörkölő 9.70. Finom kék kávék 11.—. Finom maragony kávé 12.—. Közönséges pörkölt kávé 12.—. Finom pörkölt kávé 13.20.

Kicsinybeni eladási ár: Robusta kávé 1 kg. 10.—. Mindennemű Santos, Java és kávépörkölő 10.80. Finom kék kávék 12.20. Finom maragony kávé 13.20. Közönséges pörkölt kávé 13.20. Finom pörkölt kávé 14.60.

Só nagybari eladásnál. Nagybari ár legalább is 50 kg. egyszeri vásárlásnál: 1. alak és darabsó 100 kg. 24.64, 2. durván őrlött só zsák nélkül 100 kg. 26.04. zsákkal együtt külön a só ára 100 kg. 24.64, zsák darabonként 2.70, 3. Finoman őrlött só zsák nélkül 100 kg. 26.54, zsákkal együtt külön a só ára 25.14, zsák darabonként 2.70 kor.

Só kicsinybeni eladásnál 1. alak és darabsó 1 kg. 28, 2. durván őrlött só 1 kg. 30, 3. finoman őrlött só 1 kg. 32 fillér.

VII. Gyümölcs: Alma 1 kg. 1.50 kor.

VIII. Szárazfözelék, tojás, zöldség stb.: Bab száraz 1 kiló — 76. Borsó száraz 1 kiló 1.40. Lencse 1 kiló —. Köleskása 1 kiló —. Tojás 1 db. — 32. Sárgarépa 1 csomó — 32. Petrezselyem 1 csomó — 24. Kalarabé 1 db. — 12—20. Vöröshagyma 1 kiló — 85. Foghagyma 1 kiló 5.—. Fejeskáposzta 1 fej — 12—24. Burgonya 1 kiló — 26. Kelkáposzta 1 fej — 20—40. Vöröskáposzta 1 fej — 20—40. Retek fekete negy 1 db. — 10—20. Gomba (csiperke) 1 kg. 8.—. Tengeri szemes 1 liter — 30, Dió 1 kg. 3.40.

A merénylő férjet elítélték.

Tegnap hozta meg ítéletét a nagyváradi esküdtbíróóság Halász István bűnügyében. A tárgyalás elején a törvényszék megállapított kérdéseit olvasták fel, melyeket az esküdtekhez intéztek.

Dr. Szokolay Gyula kir. ügyész terjesztette elő ezután vádbeszédét. Hatásos vádbeszédben kérte az esküdteket, hogy szándékos emberölés kísérletében mondják ki bűnösnek a vádlottat.

Böszörményi Géza védőbeszédében az enyhítő körülményeket sorolta fel, amelyek a vádlottat elragadták tette elkövetésére.

Az esküdtek verdiktje marasztaló volt s az alapon a bíróság mástól évi börtönnre ítélte Halász Istvánt s a vizsgálati fogsággal 6 hónapot kitöltöttnek vett.

Az ügyész és a vádlott megnyugodtak az ítéletben s így az jogerős.

Őszi és téli ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Függyöny, kézimunka, ke-lengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógárában Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi üzlet 14—69.

* **Vetítőelőadás a Kath. Körben.**

Keddén, december 19 én ismét érdekes vetítő előadás lesz a Katolikus Kör Szent László termében. *Schriffert Béla* egyházmegyei szertartó Kurlandról tart tanulságos és ismeretterjesztő előadást s annak képesen pompás vetített képekben mutatja be Kurland szebb és érdekesebb pontjait. Az előadás 5 órakor kezdődik.

* **Adományok a tüdőbeteg kórház sebesült katonái karácsonyára.** Vuoskics Julia, özv. Lukács Gusztávné és Koszta Istvánné gyűjtéséből a tüdőbeteg szanatóriumban ápolt sebesült katonák karácsonyára a következő adományok folytak be:

Grócz Béla 40, Bundala Mihály 10, Karácsonyi János 30, Kollányi Ferenc 20, Vuoskics Gyula 10, Gresinczy Antal 10, Lupussay Gyula 10, Szirmai L. Árpád 10, Spát Gyula 10, Brém Lőrinc 10, Kellar Annagyné 4, Vuoskics Julia 10, Papabveide 30, Szamazsenka Ernőné 8, Pirorek Józsefné 10, Vuoskics Jenő 2, Ambrózy Irén 2, Vuoskics Ottó százados 4, Jancsó Lajosné 10, özv. Bulyovszky Józsefné 5 Iurik. Lászlóné 10, Plosak Sándorné 10 korona. Összesen: 265 korona.

* **A kamara értesítései.** A m. kir. földmivelésügyi m. kir. miniszter ur 105205-1916. számú lírta alapján közlik az érdekeltekkel, hogy miután újabban különösen külföldi eredetű oly csatsavak kerülnek forgalomba, melyek nagyobb mennyiségű hangyasavat tartalmaznak, felhívjuk az érdekeltek figyelmét, nehogy az itteni kereskedők ellen kihágás vagy egyéb büntetőeljárás miatt eljárás indíttassék, jól fel fogott saját érdekükben fontos, hogy ily árukat átvétel előtt az illetékes vegyvizsgáló állomásnál, vagy a m. kir. szeszkesztési állomásoknál vizsgáltsassák meg. — A pamut, pamutfonalak és ezekből előállított áruk forgalombahozatalának tárgyában a m. kir. miniszterium által kiadott 3830. M. E. rendelet értelmében közöljük az érdekeltekkel, hogy kihágás esetén a készlet elkoboztatik. Elkobozás alá esik az az áru is, mely a kereskedelemügyi miniszter ur rendelete alapján a Pamutközpontnak megvételre fel nem lett ajánlva. Nagyvárad, 1916. december hó 16. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: *Schwartz Izidor* sk. elnök h. *Dr. Sarkadi Lajos* sk. titkár.

* **Adomány a hadiárvának.** Tóth Erzsébet és Tóth Lajos 62 koronát küldtek szerkesztőségünkbe és pedig 20 koronát a török hadiárvának, 20 koronát a bolgár hadiárvának és 20 koronát a székely hadiárvának és 2 koronát a Vörös-Keresztnek. Rendeltetési helyére juttatjuk.

* **Templomi gyűjtés az erdélyi gyermekek részére.** Gróf Széchényi Miklós dr. püspök a Pro Transsylvania mozgalom érdekében a következőket közli körlevelében az egyházmegye papságával:

Hősiesen küzdő katonáink — Istennek hála — meggyógyították Erdélyt az ellenség től s most már az egész magyar társadalomnak azon kell fáradoznia, hogy az okozott károk jóvá téssenek s Erdély jövője fejlődése biztosítható. Ennek a nagy hazafias célnak elérésére alakult a „Pro Transsylvania” Országos Szigítő Egyesület, melynek feladata az összes erdélyi egyesületek és az állam támogatásával az erdélyi gyermekek védelmének minél hathatósabb és intenzívebbé tétele. A reá váró nagy népművelő munkát csak úgy fogja tudni sikeresen végezni, ha a magyar társadalom hazafias áldozatkészségéből siet segítségére. Ezért elrendelem, hogy az egyházmegye összes templomaiban karácsony első napján — esetleg más alkalmasabb nap látszó napon —

adományok gyűjtessenek az erdélyi gyermekek javára. A begyűlt összeg jövő január hó 10 ig pro Transsylvania jelzéssel a kereskedelmi tanfelügyelőhöz küldendő, honnan január 15-ig az egyházmegyei hivatalhoz betérjesszandók.

* **A Magyarországi Pénzüntézetek Országos Szövetsége** Bihar-megyei bizottsága folyó évi december hó 17 én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében ülést tart, melyre ugy a szövetség tagjait, mint az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk. Tárgyak: 1. Az új adótörvényeknek a pénzüntézetekre vonatkozó intézkedései. Előadó: dr. Nyulási János ügyvéd, a Szövetség igazgatója. 2. Ingatlan árverések. Előadó: dr. Adorján Ármán ügyvéd, a bizottság titkára. Nagyvárad, 1916. évi december hó 5 én dr. Adorján Ármán, bizottsági titkár. Dr. Hoványi Géza, bizottsági elnök.

* **Sebesültek karácsonya** Hírlapunk köszönjük a következő adományokat: Kohn Dávidné, Horváth Árpádné, Wertheimstein Sarolta 20-20 K, Blaha István 10, Csatári József 10, Mihály Jenő 3, N. N. 1 korona, Benedek Testvérek cukorka.

Katonák karácsonya közelgésén a Vörös Kereszt Jobbkéz osztály vezetősége kéri mindazon rendező helyeket, kik a kórházak kalács szükséglete iránt még nem intézkedtek, sziveskedjenek a megrendelést Steiner Viktor sütődjében eszközölni. Tovább kéri az ünnepes idejének megállapítását előlából az illető kórházi orvossal tanácskoznia s azt mielőbb velünk pontosan tudatni sziveskedjenek.

Cigaretta a Vörös-Kereszt Jobbkéz helyiségében kapható, a Karácsonyfáért 23 án reggel kérik érte küldeni a Törvényszék 25. ajtó helyiségünkben. Vörös Kereszt Jobbkéz osztály vezetősége Törvényszék 25. ajtó Telefon 14-57.

* **Megfogyott szétől kivörösödött arc, orr, kéz ápolására és fehérítésére gyors és biztos hatású a Harmatlej crème és hozzávaló szappan.** Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Telefon 13-02.

Kerések megvételre egy 12 személyes ezüst evőeszköz és egy komplet 12 vagy 24 személyes étkező servist. Cimket kérék a kiadóhivatalba.

Kitűnő cernavásznak, széppességi törlek törülközők, méteres lendamasztok, asztalneműek, lepedő és paplanlepedő vásznak, len és cérna kanavászok legelőnyösebben beszerezhetők

Vászonüzletben

Beöthy Ödön-u. 1. Bejárat a kapu alatt.

Helyi és vidéki telefon 1163.

A halál istennője. Rendkívüli szenzációja lesz ma a Vigadó mozgó színháznak. „A halál istennője” című 5 felvonásos detektív történetet mutatja be. A főszerepet Alvin Neues játssza, a ki maga rendezte is az izgalmas témájú darabot exotikus indiai felvételekkel. Kedves apróság a műsorban „A gyöngyök” című bohózat, míg a Sasa híradó legújabb háborús felvételeket mutatja be. A műsor csak vasárnap és hétfőn látható.

SZÍNHÁZ.

Heti műsori

Vasárnap délután: Királynőm meghalok érted!

Vasárnap este: Csokoládé katona. (Bemutató előadás.)

Hétfő: Csokoládé katona.

Kedd: Csokoládé katona.

Szerda: Csokoládé katona.

Csütörtök: Kis gróf. (Billier Irén bucsuja.)

Péntek: Ember tragédiaja.

Szombat délután: Legénybucsu.

Szombat este: Ember tragédiaja.

Vasárnap délután: Gészák.

Vasárnap este: Szűnet.

Hétfő délután: Névtelen asszony.

Hétfő este: Három a kislány.

Kedd délután: Katonadolog.

Kedd este: Mágus Miska.

A Csokoládé katona — zenekar. Az országos gyász miatt hosszú ideig nem hallatszott zene a Szigligeti színházban, ahol a Csokoládé katona próbáján esendültek meg először zenehangok a színházban. A kitűnő operettnek vasárnap este lesz a bemutatója és a sok vidám és sikkes táncszámokat, amelyeket Alföldy László, a színház invenciózus táncmestere tanított be — vasárnap este Váradi Aladár karmester vezérlésével már a zenekar fogja kísérni.

Billier Irén bucsufellépte. Billier Irén a nagyvárad színházi közönség fiatal népszerű primadonnája e hét csütörtökén terija bucsufelléptét a Kis gróf Katona Sáriájában.

Az Ember tragédiaja a színházi hét két napját foglalja le. Madách örökzöld színpadi alkotását péntekre és szombatra tűzte műsorára a színház.

A koronázási díszelőadás. Az egész ország osztatlan örömmünsepe: a koronázás alkalmából a Szigligeti színház társulata díszelőadást rendez e hó 30 án. A díszelőadást a 4 iz honvédegyalogzrad zenekara az új koronázási indulóval nyitja meg és Sas Ede ez alkalomra írott ünnepi prólógja után színpadra kerül Tóth Kálmán színműve: A király házasság.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR

Felolós szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY

Belépési felhívás.

Az Általános Takarékszövetkezet, mely az Általános Takarékpénztár kebelébe működik, (Nagyvárad, Bémer tér 2.) 1917. jan. 1-én nyitja meg

XV. évtársulatát.

A belépés tetszés szerinti számú törzsbetét jegyzésével történik, melynek mind-egyike után hetenkint 20 fillér fizetendő. Az új évtársulat 3 éven át, vagyis 156 hétig tart, aminek eltelte után a tagok az általuk megtakarított tőkét az elért haszonban való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet tagjainak váltóra vagy kötelezványra kölcsönöket folyóit s a folyósított kölcsönök a heti befizetésekkel három év alatt törlesztendő le. A befizetések vasárnap és ünnepnap kivételével mindennap délelőtt 9—12 óráig, délután 3—5 óráig történnek.

Vidéki tagok részére póstatakarékpénztári lapokat küldünk, melyekkel befizetéseiket pótomentesen eszközölhetik.

Az új évtársulat működését január 1 én megkezdji, azért felkértenek a belépni szándékozók a mielőbbi jelentkezésre.

Nagyvárad, 1916. december 16,

Általános Takarékszövetkezet.

* Megbízható egyes asszonyok lapkihordóknak felvételnek. Jelentkezni kell a kiadóhivatalban.

Merza Kálmán

nyerges és szilgyártó Nagyvárad,
Rákóczi-ut 19. szám.

Telefon: 3-65 Telefon: 3-65

Tiszti nyereg és szijázat, kocsiszó és ígás szerszámok, kocsikulcs, lábvédők és szerszámok raktára.

Családi ház

6 szobás uri lakás parkirozott udvarral **eladó.**

Értekezhetni Dr. Kaczián Kálmán ügyvédnél. Uri utca 15.

VIGADÓ
mozgó-
színház

Vasárnap, hétfőn
A halál istennője
dráma 5 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 3 órákor és hétköznapokon 5-kor.

URANIA
mozgó-
színház

Vasárnap, hétfőn
Két idegen
történet 4 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 3 órákor és hétköznapokon 5-kor.

APOLLÓ
mozgó-
színház

Vasárnap, hétfőn
Fehér éjszakák

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppon 3 órákor és hétköznapokon 5-kor.

NYILTTÉR.

Értesítés.

Az Országos Orvos Szövetség Nagyváradai fiókjának f. évi november 16 án tartott közgyűlése, tekintettel a változott viszonyokra, az alábbi határozatokat hozta, melyeket a nagyközönséggel közölni ez uton tartja szükségesnek:

1. A házi orvosi díjazást 25%-kal emeli, a házi orvosi díj minimumát pedig 100 koronában állapítja meg. Korábbi alacsonyabb díjazásra vonatkozó megállapodások figyelembe nem vesendők.

2. A consiliumok minimális díja 10 korona, ezen összeg a házi illetve kezelő orvosnak is fizetendő.

3. Bizonyítványok díja 10 korona és ez a házi orvos által kiállított bizonyítványokra is vonatkozik.

4. Műtéteknél, szüléseknél való közreműködésért a házi illetve kezelő orvos külön díjazandó.

5. Egyes látogatások díjának minimuma az orvos lakásán 4 korona, a beteg lakásán 6 korona.

6. Éjjeli látogatások díja 10 korona, azonkívül fuvardíj, amely a délutáni látogatások alkalmával is fizetendő.

Az Országos Orvos Szövetség helybeli fiókjának elnöksége.

* Tizedes mérleg, kisebb, de jó állapotban megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatal.

Petroleum, benzin és üzemolaj fogyasztókhoz!

Hadi és egyéb szállításaink készleteinket kimerítették. Kénytelenek vagyunk a mezőtelegi gyárunkba érkező szekereket üresen visszaküldeni. Kérjük t. vevőinket, **ne küldjenek előzetes megkérdezés nélkül szekereket árúért Mezőtelegre,** nehogy hiábavaló költségeket okozzanak maguknak!

Bihar Szilágyi Olajipar R.-T.
Mezőtelegi gyárvezetősége.

Karácsonyi vásár

Heti árjegyzék:

China ezüst kenyér kosár . . .	4 K
China ezüst cukor tartó . . .	4 K
China ezüst vaj tartó . . .	4 K
China ezüst cukor kosár . . .	4 K
China ezüst dohányozó készlet . . .	4 K
Vizes készlet 6 személyre . . .	4 K
Boros készlet 6 személyre . . .	4 K
Likőrös készlet 6 személyre . . .	4 K
Sörös készlet 6 személyre . . .	4 K
Teszták készlet 6 személyre . . .	4 K
Befőttös készlet 6 személyre . . .	4 K
Teás készlet aranyozással 6 személyre . . .	12 K
Kávé készlet aranyozással 6 személyre . . .	12 K
Mocca készlet aranyozással 6 személyre . . .	12 K
Mosdó készlet fayence . . .	10 K
Fűszer készlet állványtal . . .	10 K
Cigaretta ezüst készlet . . .	10 K
Ebédő készlet aranyozással 6 személyre . . .	24 K
Evőeszközök, kávéházi felszerelések, vendéglői felszerelések	
Répkerepezés, ablak üvegezés gyorsan, előnyös árban készül.	
KOMLÓS TESTVÉREK üveg nagykereskedés Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.	

Nagy karácsonyi vásár!

a „PARK“ nagyáruházban
Diszmiáru osztály! (Rákóczi-ut 5.) Leszállított árak!

Elegáns kiegészítők: Legujabb divat. K. 5-, 6-, 8-, 10-, 16-, 24-, 30-.

Gyöngy kiegészítők: K. 4-, 6-, 10-, 15-.

Férfi és női pénztárcák K. 2-, 3-, 5-, 8-, 12-.

Férfi és női solingeni acél zsebkések:

kor. 1-, 1.50, 2.50, 3-, 4.50, 6-, 8-, 10-.

Továbbá állandó raktár: Patent gyufatartókban, öngyújtók, villamos zseblámpák s minden e szakmába vágó cikkekben. Nagy kefevásár: Ruha, haj és fogkefék leszállított árakban. Pípereszappan nagy választékban.

Játékáru osztály!

Női, flor és műselyem harisnya párja Kor. 3.10, 3.40, 3.90, 4.50, 5-.

Nagy téli kötöttáru vásár! Leszállított árakban.
Játékáru vásár f. hó 20-án veszi kezdetét.

Zsebkendőkben leszállított árak.

Bolépési felhívás

a Népszövetségi Hitelszövetkezet V-ik évtársulatába.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet 1917 január 1-én V-ik évtársulatát nyitja meg.

Az első évtársulat, — dacára a háboru okozta nehéz megélhetési viszonyoknak, — igen szép eredménnyel zárult.

Belépni szándékozók üzletrészeket jegyezhetnek már most is a hivatalos órák alatt a szövetkezet helyiségében (Szilágyi Dezső-u. 5. sz. a.) Egy üzletrész heti **20 fillér** befizetésre kötelez, s ki-ki annyi üzletrészt jegyez, amennyit akar. Felvételi díj üzletrészenként 10 fillér. 3 év múlva az évtársulat feloszlik; a tagok a befizetett összeget a reájuk eső nyereséggel megkapják.

A tagok a befizetett összeg $\frac{4}{100}$ részéig a szövetkezettől olcsó kamatra kölcsönt is kaphatnak, mely 3 év alatt fizethető le. Azonfelül betáblázásra, értékpapírra, vagy váltóra, bármily összeg erejéig.

A tiszta haszon és nyereség teljes egészében a tagok között osztatik fel, s kiki heti betétje arányában részesedik.

A szövetkezet elfogad betéteket is, s azokat legmagasabb kamatlábbal kamatoztatja. Tőkekamatadót a szövetkezet fizeti.

Bizalommal kérjük a belépni szándékozókat, sziveskedjenek szövetkezetünk helyiségében részjegyeket jegyezni.

Teljes tisztelettel

Népszövetségi Hitelszövetkezet.

Beraktározás.

Beraktározási helyiségünkben úgy kisebb, mint nagyobb terjedelmű tárgyak szobabútorok fülkékben beraktározásra elfogadtatnak. Termények beraktározására való száraz pincék, továbbá boros-pincék, istállók és kocsiszínek állanak rendelkezésre. A beraktározott tárgyakat tűz és betörés ellen biztosítjuk.

Beraktározási ár hetenként és négyzetméterenként 1 korona.

Fekete Sas és Zöldfa Rész.-Társ. beraktározási osztálya.

Hely: Sas-passage, 24. sz. lépcső. Telefon 1400.

Az Erzsébetligeten lévő
4 új földszintes
házban két és három
szobás lakások kiadók.
(Püspökiresidenciamellett.)

Értekezni lehet a 3. épületben lakó házmesternél, vagy Incze irodában Bémer-tér 3.

* **Dusafalva** határában 300 kishold területű legelő 1917 január 1-től bérbeadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál Kossuth-utca.

Eladó olcsón 500.000 darab tégl'a. Értékelhető a Nagyváradi Kereskedelmi és Forgalmibank részvénytársaságnál Rimanócy-utca 6.

Helfy József utóda
NAGYVÁRAD.

KOSSUTH LAJOS-UTCA 7.

Telefon-szám: 51 Alapítotott 1868. évben.

Ajánl dús raktáraról előnyösen: lisztes és gabonaszákot, ponyvát, mindenféle legjobb kötélárut, kender és papirzsinogeket,

szalmaszákot, pokróczok és takarókat,

gazdasági erős esztrákot és fedéllemezeket, olajokat és gépzsirt. Nagy raktár kárpitos kellékekben.

Harisnya, tricó, keztyű.

Svetterek, kabátok, lélekmelegítők, gyermek kötött ruházatott, valamint az összes kötöttáru cikkek, legelőnyösebb árakban beszerezhetők, az általánosan elismert szolid és jó áruk-ból hirneves

Hungária Harisnyaáruház
a Sas Passage főbejáratánál.

Kérjük cégünket összenemlévesztetni

Bubla és Társa.

Cégtulajdonos: Bubla József
Sztaroveszky-utca 1.

Minden kapható e fűszer és csemege kereskedésben.
Szalámi, sajt, szalonna, kitűnő **Málnaszörp,** **Törley pezsgő,** valódi kitűnő **ó-borok.**

Saját termésű bor.

Szappanok. Naponta friss izletes házikenyér. Felvágott fa házhoz szállítva. Élelmi cikkek. Naponta friss vaj, remek lipthói turó.

Telefonszám 11-49.

Mezőgazdáknak saját gazdasági szükségletükre szolgáló köles hántolását a Hadi Termény-Részvénnytársaság feltételei szerint elvállaljuk.

Moskovits Adolf és Fiai
„Adria” R. T. Nagyváradon.

Nagy karácsonyi vásár!
a „HÓFEHÉRKE“ harisnyaáruházban Szent László-tér.

Mélyen leszállított árak!

Occasió gyapju női kabátokban: Sárka K 36.- Olga K 45.- Erzi K 60.-

Női selyem kabát nagy schláger. Böske K 100.— minden színben. „Béla“ gyapju gyermek sweater leszállított ár:

Szám	1	2	3	4	5	6
Kor.	9.—	11.—	13.—	15.—	17.—	19.—

Lélekmelegítők: Kor. 5.—, 6.—, 8.—, 10.—.

Női harisnya flor, musselin és selyem Kor. 3.—, 3.50, 4.—, 5.—, 6.—,
Férfi harisnya flor és pamut: Kor. 1.—, 1.50, 1.80, 2.70, 3.50, 5.—.

Nagy occasió zsebkendőkben:

Ia. Női pamut zsebkendő	6.—, 8.—, 10.— kor.
Ia. Női céna zsebkendő	11.—, 13.—, 16.— kor.

schlager! Himzett zsebkendő tucatja K 10.— schlager!

Nagy választék keztyűkben, csavargamasnikban, gyapju ing és nadrág stb. kötöttáru cikkekben. Leszállított árak csak néhány napig.

Janky Antal Utóda

(Cégtulajdonos Csatóry József.)

A legrégebb fűszerüzlet
Nagyváradon.

A mai viszonyok közt való nehéz
beszerzési viszonyok dacára min-
denből teljes raktárkészletet tart

Kiadó. Arany János-utca 7. sz. házban
egyedülálló 4 szobás modern lakás fürdő
szoba s egyéb mellékkeliségekkel 1917 má-
jus 1 re költözköztünk a Polgári Takaré-
pénztárnál. Kossuth-utca.

Vas és rézágak

afrik és lószőrmatracok,
amerikai és sudrony-
ágybetétek: összehajtos
ágak eredeti gyári árakon
kaphatók

Tátray Sándor

r-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558

IZSÁK LIDIA

elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad

Park-szálloda

Nagy Sándor-u. 1.

telephelyén.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra
alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes
tartók, melltartók és háskötőkben nagy
választék. Fűzőket választás végett vi-
dékre is küldünk, tisztításokat és javítá-
sokat pontosan elkészítünk. Szigligeti
színház művésznőinek egyedüli szállítója.

Karácsonyi ajándékba megrendelésre
babafűzőket készítek.

Telefon: 11-53.

Szent László-nyomda, részvénytársaság Nagyvárad.

MINNIGRAF

a legtökéletesebb
fényképezőgép

amellyel egyszeri töltésre
50 felvétel eszközölhető.

A gép külön berendezés nélkül
mint:

Másoló készülék.

Diapositívok készítésére.

Vetítésre 2 méterig.

Nagyító készülék 40x50 cmig
használható.

A gép 5x6x13 cm. nagyságu csinos
bőrbezárttal és oly fényerős lencsével
van ellátva, amely lehetővé teszi bár
mily kedvezőtlen időben is éles ké-
peket készíteni és mint ilyen turista
célokra kiválóan alkalmas.

Kapható:

Rigler József Ede

papírneműgyár részv.-társaság
fényképezési cikkek raktárában.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 3. sz.

Belépési felhívás

a „Polgári takaré- és segélyszövetkezet“
22-ik évtársulatába.

A „Polgári takaré- és segélyszövetke-
zet“ 1917. január 1-én új évtársulatot nyit,
mely 156 héten át, vagyis 1919. év végéig
tart. — Mindenki tevésszeriatl számban
jegyezhet üzletrészeket s minden üzletrés-
z után hetenként 1 korona fizetendő. A három
év eltelté után az évtársulat feloszlik s az
összes jövedelem a résztvevők között fel-
osztatik és mindenki megkapja a befizetett
tőkét a felmerült haszonnal együtt.

A szövetkezet célja a takarékoságot
előmozdítani és önségélyt nyújtani, amennyi-
ben minden tag heti betétei által önmagának
tőkét gyűjt, mely a heti részletekben való
befizetések dacára is a takarékpénz ári ka-
matozásnál magasabb nyeresémet osztalékokat
hoz és mert minden tag az általa befizetett
összeg 10/100 részét minden előleges bejelen-
tés nélkül kölcsönkép felveheti.

Vidéki tagok a heti fizetéseket postai
csikklapok útján teljesíthetik

A szövetkezetbe való belépés alkalmá-
val üzletrészenként 50 fillér beiratási díj fi-
zetendő s egy heti részlet lefizetése után már
mindenki megkapja saját nevére írt köny-
vecskéjét.

Szövetkezetünk jelenlegi tisztelt tagjait,
valamint mindazokat, kik sz 1917. január
1-től kezdődő 22 ik ciklusnak tagjai óhajta-
nak lenni, felkérjük, hogy a felvétel iránt
intézeti üzlethelyiségünkben (Kossuth Lejos-
utca 6. sz.) mielőbb jelentkezni szivesked-
jenek.

Nagyvárad, 1916. december hó.

A „Polgári takaré- és segélyszövetkezet“
igazgatósága.